

á vitjan í Hósvík

Onkur má arbeiða

- Tað er strævið, men virkið klárar væntandi aftur í ár at svara hvørjum sítt, sigur Tummas Justinussen, stjóri á Klinkuni

Stjórinn letur væl at arbeiðsfólkunum, sum eru roynd og arbeiðssom og altíð til reiðar at arbeiða, sjálvt um arbeiðstíðirnar kunnu vera ólagaligar

Klinkan eitur størsta arbeiðsplássíð í Hósvík.

Í fjør yvirtóku triðju eigaramir virkið. Klinkan stendur á skeltinum, tey júst hava sett upp uttanfyri.

Klinkan er uttanfyri Fiskavirkning. Fisk keypir virkið á uppboðssøluni á Toftum. Fyri tað mesta er arbeiðið á virkinum at skera upsaflokk, og nakað av tí stóra upsanum verður salt-áður.

Tummas Justinussen, sum er stjóri á virkinum, letur væl at fiskinum, virið keypir á uppboðssøluni. Góðskan er farin nógv upp, bara síðan Klinkan byrjaði. Tað kemur av, at bátarnir sjáldan eru úti longur enn 6-7 dagar. Tað hendir seg næstan ikki longur, at bátar eru úti 10 dagar, tí teir fáa so mikið fyrri fiskin virið at gera styttri túrar.

Liggja væl fyrri

- Vit eru í tí hepnu støðu, at vit liggja mitt í landinum. Tað er stuttur vegur av Toftum og higar, eftir hálvum tíma kunnu vit fáa hendur á pakktilfari, og vegurin er eisini stuttur til avskipingar, sigur Tummas.

Hann sigur, at seinasta ár stóð so nøkulunda upp og niður hjá virkinum, og tað skuldi eisini ginið í ár.

- Tað er tó einki at reypa av, tí tað er strævið at fáa hetta at ganga, sigur Tummas. Klinkan hevur sama stríð sum flestu onnur virkin við at fáa figging til rakstur.

Hevði tað ikki verið, tí teir keyptu virkið so mikið bílga, hevði ikki borið til. Harafturat hevur virkið lítil og onga umsiting. Tá eingin fiskur er á virkinum, er bara eitt fólk til arbeiðis á skrivstovuni. Og øll duga alt og

kunnu taka hond í alla-staðni, tá umvælast skal. Eingir landarar eru heldur, sum skulu hava løn.

- Í fjør keyptu vit 1800 tons, og koma vit upp á 2000 tons í ár, skuldi tað gingið.

Í miðan er arbeiði til 15-20 fólk á virkinum, og í miðal hava tey arbeiðt hálvan fjórða dag um vikuna.

Røsk fólk

Tummas rósar arbeiðsfólkunum, so roynd og arbeiðssom tey eru. Ikki er neyðugt at halda eyga við teimum, tí øll gera sítt ítárta. Tey flestu hava arbeiði á øðrum flakavirkjum áður, men vóru arbeiðsleys, til hetta virkið lat upp.

- Vit kunnu ikki annað enn lata væl at fólkinum, tí ofta eru arbeiðstíðirnar keðiligar, ofta eru dagarnir stuttir, men tey koma kortini øll og arbeiða við góðan hug, sigur Tummas.

Viðhvørt byrja tey klokkan seks um morgunin, viðhvørt arbeiða tey til klokkan átta á kvøldi. Arbeiðstíðirnar er neyðugt at laga eftir, nær avskipast skal. Tað ræður um at hava fiskin heilan sum longest, til hann er skorin ísaður og avskipaður, tí hann heldur sær betur heilur. Fiskurin fer av landinum við Smyrli og Faroeship, helvt um helvt.

Igulkerini einki gullnám

Um tað mundið, tá Klinkan byrjaði, vóru tað tey, sum settu sítt álít á igulker sum nýggja vinnu.

Virkið, sum gjørdi royndirnar í Føroyum við igulkerum, var Klinkan.

Men ikki hava tað verið igulkerini. Íð Klinkan hevur livað av.

- Fyri tað fyrsta er tað dýra arbeiðsløn fyrri hvørt kilo, og harfturat kravst heilt tryggur flutningur við flogfari. Tað er sera trupult at lúka tær treytirnar, tí igulkerini spillast sera skjótt. Tað er nóg mikið, at flogfarið bara hellir eitt sindur, og so er alt spilt, sigur Tummas.

Tað kann henda, at Klinkan fer at royna aftur við igulkerum, men royndirnar kosta, og harfturat er ikki so nógv til av tí rætta slagnum av igulkerum.

Tá Tummas rósar fólkinum, so er tað eisini tí, at fleiri teirra koma langvegis, um tað so bara er fyrri at arbeiða nakrar tímar. Tey flestu búgva í Sundalagnum, í byggunum norður til Víkar, og nøkur koma heilt úr Leirvík.

Vil sleppa at arbeiða

Irena Jacobsen, sum býr í Hvalvík. Hon er áttað úr Skoppum, har hon arbeiðir í fleiri ár á flakavirkinum. Nú hevur hon arbeiðt eitt litið ár í Hósvík.

- Her er ikki so galið, og mær dámar væl, sigur Irena, sum góðtekur, at arbeiði ikki er hvønn dag, og at ársinntøka ikki er tann heilt stóra. Ein omma er av hava børnini, tá arbeiði er, og soleiði hjálpið familjan at sum frægast.

Irena svarar ikki upp á spurningin, um tað loysir seg at arbeiða.

- Mær dámar betur at arbeiða, tá eg kann, sigur hon.

Langur vegur til arbeiðis

Hvønn morgun kemur Edvin Sofus Christiansen sjálvur triði í bili úr Leirvík. Teir koyra saman fyrri at spara, og tað verða einar 25

Myndir. Kalmar
Tekstur: Randi

krónur í part um dagin.

Tað hevði verið dýrari at koyrt við Bygdarleiðum.

- Tá vit skulu til arbeiðis klokkan seks, fara vit upp klokkan hálvum fimm, tí tað tekur eini trý korter at koyra úr Leirvík til Hósvíkar. Aðrar dagar fara vit klokkan eitt korter til sjei úr Leirvík, og tá kunnu flestu onnur enn loyva sær at sova, sigur Edvin Sofus.

Saman við øðrum fæst hann við at skilja upsan.

Edvin Sofus hevur alt sítt lív arbeiði í fiski og hevur verið bæði í Grønlandi, í Íslandi og seinastu árin á Frost í Leirvík.

Nú arbeiðir hann í Hósvík.

Tað er einki serliga stuttligt at hava so langan veg til arbeiðis, í øllum veðri.

Loysir seg ikki, men...

- Men eg havi einki í at velja. Figgjarliga hevði tað loyst seg betur hjá mær at sitað heima í Leirvík, men eg sliti ikki stólasetur. Onkur skal jú arbeiða fisk, um øll hini skulu hava løn, tí øll liva av fiskinum.

Edvin Sofus kann tosa við

Sofus Edvin Christiansen vil heldur koyra millum Leirvík og Hósvík hvønn dag og arbeiða, sjálvt um tað hevði loyst seg líka væl fyrri hann at verið arbeiðsleysur

um høgt skattatryst. Ársinntøka hansara í fjør var 75.000 krónur, og í skatti og til Arbeiðisloysiskipanina rindaði hann tilsamans góðar 32.000 krónur.

- Tað er jú spinnandi galið, tá tað ikki loysir seg at

arbeiða, men nøkur mugu gera tað, og Arbeiðisloysiskipanin skal eisini hava sítt, sigur Edvin Sofus.

Er kunststoppari

Vit stukknu inn á gólvíð hjá Olgu Poulsen, sum er elsta fólk í Hósvík. Olga býr einsamøll í barnaheimi sínum, eini smá og hugnalig hús.

Helst er Olga einsamøll í Føroyum at hava starvsheitið "kunststoppari" í telefonbókini.

- Eg var í Havn hjá systir míni og lærði at kunststoppa. Hon hevði lært niðri. Eina tó arbeiði eg í Havn, men so noyðdist eg

heim aftur til Hósvíkar, tí mamma bleiv sjúk.

Líka sum systirin átók Olga sær at umvæla klæðir fyrri fólk, tá var var komið á eitt plagg ella tað var skrednað.

Tað var tíðarkrevjandi at kunststoppa, tí strikur og puntar skuldu raka beint á.

Olga hevur stoppað nóg hesi árin, og mong kunnu vátta, at so væl varð stoppað, so brekið sást ikki aftur.

- Nú fáist eg ikki so nóg

við sovorðið, sigur Olga.

Tað er ikki tað, at eyguni bíla, tey eru góð.

- Tað datt mestsum niður fyrri, tá alt tað ektaða tóyið kom fram, nylon og tilíkt, tí tað kundi ikki stoppa.

Olga situr ikki fyrri einki, um hon so mestsum er givin við at kunststoppa. Hin heldur hús, lesur nóg og væl liggur fyrri hjá henni at brodera og hekla.

randi